

קורס

מחדשנות חברתית

לאימפקט

מודלים לשינוי

חברתי רב-מגזרי

מבנה הקורס

תחילת הקורס: 20 במרץ 2025

היקף: 54 שעות אקדמיות, 4 נ"ז

פורמט: היברידי. 3 מפגשים פרונטליים + כל השאר בזום

ימים ושעות: ימי חמישי אחה"צ (פירוט מטה)

תיאור הקורס

בעידן של אתגרים חברתיים מורכבים ו"בעיות זדוניות", חדשנות חברתית היא כלי חשוב להובלת שינוי משמעותי. אך מה היא אותה חדשנות? מה הרכיבים שלה וכיצד מייצרים מודלים ברי קיימא? הקורס יחשוף את הסטודנטים לתפיסה רחבה של חדשנות, החורגת מההגדרה המצומצמת של מו"פ טכנולוגי, ומדגישה את הפוטנציאל הגלום בחדשנות לפתרון אתגרים חברתיים ולקידום צמיחה, צמצום פערים וחזוקת החוסן החברתי.

הייחודיות של הקורס היא בשילוב בין תיאוריה לפרקטיקה ובראייה הרב-מגזרית. הסטודנטים יעבדו על מודל הקאנבס חברתי, יתרגלו כלים מעולמות חשיבה עיצובית ורעיונאות, וגם ינתחו באופן ביקורתי את היתרונות והאתגרים בשיתופי פעולה רב-מגזרי (ציבורי, חברתי, עסקי, פילנתרופיה, תקשורת, אקדמיה) ליצירת מענים לאתגרים חברתיים בוערים.

מטרות הקורס

- לנתח אתגרים חברתיים מורכבים באמצעות כלים, מושגים ומתודות מתחום החדשנות החברתית (מפות אמפתיה וכלי רעיונאות) ומתוך ראייה של מגזרים שונים.
- ליישם את המתודולוגיה של "לין ביזנס קאנבס חברתי" לפיתוח ותכנון פתרונות חדשניים לאתגרים חברתיים.
- לפתח מפת דרכים של פרוייקט חדשני בראיה רב-מגזרית תוך מיפוי פתרונות טכנולוגיים אפשריים.
- לייעץ לארגון חברתי בהטמעת חדשנות.

ערך מוסף ייחודי

למי זה מתאים

- הקורס מיועד לקהל יעד מגוון ומולטי-דיסציפלינרי, המעוניין בפיתוח חדשנות חברתית מנקודות מבט מערכתיות רחבה. הקורס רלוונטי במיוחד עבור:
- מנהלים בארגונים חברתיים או עסקיים, המחפשים דרכים להרחיב את הידע וארגז הכלים על חדשנות חברתית.
  - מובילות במגזר הציבורי או בחברה האזרחית, המעוניינות לבנות תכנית עבודה לפתרון חדשני רב-מגזרי.
  - פעילים ואקטיביסטים ביקורתיים, הרוצים להרחיב את ההבנה שלהם על סוגים שונים של חדשנות ומגמות בולטות באקוסיסטם.
  - סטודנטיות סקרניות, בעלות חשיבה יצירתית, המעוניינות לאתגר את החשיבה ולרכוש כלים לשינוי חברתי ולהתנסות בפרויקט יישומי בר קיימא.

הקורס בהובלת

עו"ד ריטה גולשטיין-גלפרין

מנהלת שותפה בקיימא ויועצת חדשנות ציבורית חוקרת, מרצה ויועצת אסטרטגית. בנוסף להובלה משותפת של קיימא, היא מנהלת תכנית רפורמות בשירות הציבורי במסגרת המכון הישראלי לדמוקרטיה. בעברה הקימה את הנספחות הכלכלית של ישראל לארגון ה-OECD בפריז, ניהלה את תכנית ההכשרה הממלכתית - צוערים לשירות המדינה והיתה שותפה להקמה של מספר מיזמים חברתיים.

ד"ר יונתן פפר

יועץ, מנטור ומומחה בחדשנות ויצירתיות ארגונית. מומחה לחדשנות ומנטורינג, מיעץ לתאגידים רב-לאומיים ולסטארטאפים בארצות הברית ובישראל בנושאי אסטרטגיית חדשנות ותרבות ארגונית. משמש כמנטור וכשופט בפאנלים במעבדת החדשנות של אוניברסיטת הרווארד, חבר במועצת החדשנות של חיל האוויר הישראלי, ומפתח מודל ה-4x4® לחונכות בחדשנות. בעל תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת קולומביה, תואר ראשון בהתפתחות אנושית וארגונית, ותואר דוקטור בתחום החדשנות והתרבות הארגונית.

מרצות ומרצים אורחים

סא"ל עו"ד יזהר יצחקי

ראש מדור חדשנות וניהול ידע, בפרקליטות הצבאית. משמש בתפקידי מנמ"ר, CTO ו-CINO בשדות ה-LegalTech וה-LegalOps במערכת המשפט הצבאית מאז שנת 2020. בעבר, מילא מגוון תפקידים משפטיים וכן תפקידי פיתוח, פיקוד והדרכה. תלמיד משפטים, לימודי סביבה, מנהל עסקים וחדשנות ויזמות.

מילנה יערי

דוקטורנטית ויועצת ארגונית למיזמי אימפקט. חוקרת, מיעצת ומנגישה את העולם של יזמות אימפקט על ידי מתן הרצאות, ליווי יזמים ומנהלי ארגונים והובלת מאיצים לפיתוח מיזמים חברתיים - עסקיים בשטח ובאקדמיה. דוקטורנטית שחוקרת את שדה האימפקט בישראל. מלווה יזמים ומנהלים בתהליכים של פיתוח אישי וארגוני ומסייעת בתכנון וקידום אסטרטגיה ארגונית.

מרצות ומרצים אורחים

איה אשדת

מייסדת ובעלים: "טכנולוגיה אמפתית". בעלת 25 שנות ניסיון ניהולי בהייטק כמנהלת פיתוח ותוכנה. ייסדה ומנהלת את "טכנולוגיה אמפתית" במסגרתה, מיעצת לעמותות, קרנות פילנתרופיות וארגונים חברתיים בתחום החדשנות הטכנולוגית. מובילת תכנית ideator במסגרת הכוורת. בוגרת תוכניות Impact Transfer ליזמים חברתיים של ארגון אשוקה. מייסדת ומובילה של ההאקאטון Safe@home הראשון עבור פורום מיכל סלה. שותפה-מייסדת של קודה – מיזם לפיתוח אישי-מקצועי עבור אנשי הייטק בשילוב עם עשייה חברתית.

עודד רוז

יזם חברתי סדרתי. כיהן כמנכ"ל לשכת המסחר ישראל-ארה"ב (AmCham Israel) בין השנים 2016-2025, וכיום משמש כיועץ בכיר לשיתופי פעולה בתחום הבריאות בין ישראל לארה"ב. רוז הוא מייסד ומנהלה הראשון של EMIS, תיכון בינלאומי הממוקם בסמוך לתל אביב, המוקדש לקידום שלום וקיימות באמצעות חינוך. בית הספר מתאפיין בהרכב תלמידים ייחודי: 20% ישראלים, 20% פלסטינים ואזרחים ערבים אחרים, ו-60% מגיעים ממדינות שונות בעולם.

עו"ד ערן מוזל

מנהל תחום אימפקט במכללה האקדמית ת"א-יפו. מנהל קשרי חוץ ופיתוח האימפקט במכללה האקדמית תל-אביב יפו. לפני כן ניהל את פורטפוליו אגרות החוב החברתיות של Social Finance Israel. מילא תפקידים מובילים בסקטור הציבורי, הפרטי והחברתי. ביניהם: ראש מטה השר רפי איתן, יועץ שר התחבורה ומנהל רגולציה בחברה בתחום האנרגיות המתחדשות.

אסנת ירון

מנכ"לית "הכוורת" – ההאב ליזמות חברתית של ישראל. מנכ"לית הכוורת, ההאב ליזמות חברתית של ישראל, מבית היוצר של ג'וינט ישראל וקרנות הביטוח הלאומי. לאורך הקריירה המקצועית היתה שותפה להקמה ולניהול של מיזמים מובילים בתחומם ושל פרויקטים לאומיים מרתקים במרחב החברתי. לאחר מכן במכון אבני ראשה כמנהלת תחום קשרי מנהלים וגורמי חוץ. ייסדה וניהלה את 'אסכולה' כמיזם לאומי משמעותי המבוסס על פעילות רשתית של 2,000 מדענים צעירים ומחוננים אשר יחד מהווים מנהיגות טכנולוגית מדעית במדינת ישראל.

פירוט המפגשים*

תאריך	פורמט	שעות	תכנים	דוברים אורחים
20.3.25	פיזי - מתחם בפנו, איתמר בן אבי"9, ת"א	15:00-19:00	מבוא לחדשנות - - הכרות ותיאום ציפיות - למה צריך חדשנות? - הרחבת תפיסת החדשנות - סוגים של חדשנות - הגדרות חדשנות חברתית - מהי חדשנות עסקית, תהליכית, מוצר ושירות? - הכרות עם מודל לין קאנבס חברתי - מטריצת חדשנות	גולשטיין-גלפרין ואח' (2023), "לא על המו"פ לבדו - הרבת תפיסת החדשנות", מחקר מדיניות 181, המכון הישראלי לדמוקרטיה. פרק 2 Phillips, J. A., Deiglmeier, K., & Miller, D. T. (2008). Rediscovering social innovation. SSRN, 6(4), 34-43. Danielle Logue. (2019). Theories of Social Innovation, Elgar Press. Chapter 1. Clayton M. Christensen, Heiner Baumann, Rudy Ruggles, and Thomas M. Sadtler. Disruptive Innovation for Social Change. Harvard Business Review December 2006. Disruptive Technologies: Catching The Wave. Clayton M. Christensen Reader, What is Disruptive Innovation? in The Harvard Business Review Press.
03.4.25	זום	16:00-19:00	אתגרים חברתיים מורכבים והגדרת הבעיה - SDG והבעיות הגדולות של העולם - מהן בעיות חברתיות מורכבות וזדוניות שאנו מתמודדים איתן? - מדוע הגישות המסורתיות אינן מספיקות? - זיקוק הבעיה אל מול תופעות בלתי רצויות וסימפטומים - תרשים דג ומודל העץ לדיוק הבעיה	בן משה -לבנה ל. וגולשטיין-גלפרין ר. (2023), שינוי מערכתי -הלכה למעשה. שיתופים ומרכז קיימא. חלק א'. Coccia, M. (2020). Fishbone diagram for technological analysis and foresight. International Journal of Foresight and Innovation Policy, 14(2-4), 225-247. Ranabahu, N. (2020). 'Wicked' solutions for 'wicked' problems: Responsible innovations in social enterprises for sustainable development. Journal of Management & Organization, 26(6), 995-1013.
10.4.25	זום	16:00-19:00	אסטרטגיה ארגונית לחדשנו ת - תשתית ארגונית להערכות לשינויים - מודל 11 כוחות השיבוש - הסתכלות 360 על כיצד 11 היבטים בטכנולוגיה יכולה לשנות כגון חלוקת העושר, חינוך, גיאופוליטיקה, תקשורת, סנטימנט ציבורי ועוד - מטריצת החדשנות	The 11 sources of disruption, MIT Sloan Management Review, Magazine Spring 2020 Issue. Building your company's Vision, James C. Collins, Jerry I. Porras, (77-102), HBR's 10 must reads On Strategy.

פירוט המפגשים*

תאריך	פורמט	שעות	תכנים	חומרי קריאה	דוברים אורחים
24.4.25	זום	16:00–19:00	פרספקטיבה רב-מגזרית - למה נדרשת פרספקטיבה רב-מגזרית? - הייחוד של מגזר – היסטוריה, נכסים, מוטיבציות - הזדמנויות ואתגרים בשיתופי פעולה - סקירת מודלים מקובלים בעולם לשיתופי פעולה רב-מגזריים - מהשפעה מבודדת להשפעה משותפת רב-מגזרית – דוגמאות מהארץ ומהעולם - מיפוי שחקנים/מתחרים/מוטבים ושותפים - מיני פיץ' על האתגר/ ארגון שלי	רום מ. ושדה ע. (2012). מעבר מהשפעה חברתית בודדת isolated להשפעה חברתית קולקטיבית collective. שיתופים גולשטיין-גלפרין ר. נויפרד י. (2024) – תשלום על תוצאות ואיגום משאבים. המכון הישראלי לדמוקרטיה - Michelini, L. (2012). Social innovation and new business models: Creating shared value in low-income markets. Springer Science & Business Media. -Le Ber, M. J., & Branzei, O. (2010). (Re) forming strategic cross-sector partnerships: Relational processes of social innovation. Business & Society, 49(1), 140-172.	עודד רוז, מיזם outside EMIS וביה"ס
8.5.25	זום	16:00–19:00	שדה החדשנות החברתית בישראל: מבט אמפירי - מבנים שונים של ארגונים - מפת ארגוני אימפקט בארץ (IFIE) - מקרה בוחן ליוזמות ייחודיות היברידיות - בחירת אתגר + חלוקה לצוותים	-Yaari, M., Blit-Cohen, E., & Savaya, R. (2021). Hybrid organizational culture: The case of social enterprises. Journal of Social Entrepreneurship, 12(2), 291-313. - Pozen, D. E. (2008). We are all entrepreneurs now. Wake Forest L. Rev., 43, 283.	מילנה יערי, דוקטורנטית לכלכלת אימפקט באוניברסיטת ת"א
15.5.25	פיזי – מתחם בפנוכו, איתמר בן אב"י 9, ת"א	16:00–19:00	חשיבה עיצובית ומסע לקוח - סדנה מעשית של מסע לקוח לאתגר ייעודי - סדנה מעשית, מפת אמפתיה ומסע	פודקסט, חשיבה עיצובית בממשלה - Selloni, D., & Corubolo, M. (2017). Design for social enterprises: How design thinking can support social innovation within social enterprises. The Design Journal, 20(6), 775-794. Goi, H. C., & Tan, W. L. (2021). Design thinking as a means of citizen science for social innovation. Frontiers in sociology, 6, 629808.	

פירוט המפגשים*

תאריך	פורמט	שעות	תכנים	חומרי קריאה	דוברים אורחים
22.5.25	זום	16:00–19:00	מינוף טכנולוגיה לאימפקט - סקאוטינג של פתרונות קיימים - הגדרת צרכים - טכנולוגיה כפתרון מול טכנולוגיה בעיצוב - חדשנות תהליכית	Gertsen, E., Gresham, E., Hay, J., Hughes, P., Joseph, N., Kommel, R., ... & Voracek, D. (2023). Technology Scouting Phase 1 Report. Tomašev, N., Cornebise, J., Hutter, F., Mohamed, S., Picciariello, A., Connelly, B., ... & Clopath, C. (2020). AI for social good: unlocking the opportunity for positive impact. Nature Communications, 11(1), 2468.	איה אשדת, מייסדת טכנולוגיה אמפתית
29.5.25	זום	16:00–19:00	מודל כלכלי וחדשנות פיננסית - תמריצים ותפקיד המדינה - Venture Philanthropy - השקעות אימפקט - אג"ח חברתי	Painter G., Albertson K., Fox C., and O'Leary C. (2018) Social Impact Bonds: More Than One Approach, SSIR Lall, S. A., & Park, J. (2022). How social ventures grow: Understanding the role of philanthropic grants in scaling social Entrepreneurship. Business & Society, 61(1), 3–44.	ערן מוזל, מנהל אימפקט במכללת ת"א, לשעבר SFI VP
5.6.25	זום	16:00–19:00	רעיונות לפתרון בעיות SCAMP Brainwriting Worst Possible Idea/Crazy 8	Radziszewski, E. (2017). SCAMPER and creative problem solving in political science: insights from classroom observation. Journal of Political Science Education, 13(3), 308–316. שיעור בסיעור מוחות, ד"ר יונתן פפר, דה-מרקר, 2018	
12.6.25	זום	16:00–19:00	סקייל של אימפקט ואסטרטגיה לאומית לחדשנות חדשנות מונעת מטרוט על ניתוח ביקורתי של יתרון לגודל	גולשטיין-גלפרין ר. (2024). מעבדות חדשנות – הובלת שינוי לאתגרים חברתיים מורכבים. המכון הישראלי לדמוקרטיה. -Mazzucato, M. (2018). Mission-oriented innovation policies: challenges and opportunities. Industrial and corporate change, 27(5), 803–815. - Grinstein-Weiss, M., Wagner, K., & Edwards, K. (2005). Diffusion of policy innovation: The case of Individual Development Accounts (IDAs) as an asset-building policy. -Giridharadas, A. (2019). Winners take all: The elite charade of changing the world. Vintage. Boorstin L.C (2015), Scaling up Impact. Stanford Social Innovation,	אסנת, מנהלת הכוורת, ההאב ליזמות חברתית

פירוט המפגשים*

תאריך	פורמט	שעות	תכנים	חומרי קריאה	דוברים אורחים
26.6.25	פיזי - מתחם בפנוכו, איתמר בן אב"י 9, ת"א	15:00-19:00	הצגת פרויקט סיום + פאנל שופטים הצגה לפי לין אימפקט קאנבס חברתי		פאנל שופטים

מטלת סיום

מטרת פרויקט הסיום הקבוצתי היא לפתח רעיון, מוצר, שירות או תפיסה חדשנית עבור ארגון חברתי קיים, תוך יישום הידע והכלים שנלמדו בקורס. המטלה תדגיש חשיבה רב-מגזרית ותשתמש במודל "לין ביזנס קאנבס חברתי" כמסגרת מארגנת.

בחירת ארגון* (מתוך שתי אפשרויות)

- עבודה מול הארגון שהסטודנט/ית מגיע/ה ממנו
- שיבוץ לארגון על ידי צוות הקורס

התוצר הסופי יכלול זיהוי וניתוח האתגרים המרכזיים של הארגון ומיפוי הזדמנויות לחדשנות, ניתוח מעמיק של צרכי הלקוחות והמוטבים, שימוש בכלי רעיונאות שנלמדו בקורס, פיתוח מספר חלופות והערכתן, בחינת ההשפעה של היוזמה על מגזרים שונים (ציבורי, עסקי, חברתי). פרויקט הגמר יכלול מצגת של 20 דקות (ניתוח, תהליך רעיונאות וצעדים מומלצים ליישום לפי מול לין קאנבס חברתי) והצגה בפני פאנל שופטים מהתעשייה והמגזר החברתי.

← לדף הקורס באתר